

Bijgesteld beleidsplan 2023 – 2024

info@sshb.nl

www.sshbsupport.nl

KvK-nummer: 64701034

Voorwoord

Sinds 2016 ondersteunen we mensen met geldzorgen. We zouden er wat voor over hebben om te kunnen zeggen dat we niet meer nodig zijn. Maar we zien nog te veel mensen die het niet lukt de eindjes aan elkaar te knopen. Daarnaast zien we dat voor veel mensen onze maatschappij te ingewikkeld is geworden. Deze mensen kunnen niet altijd bij familie of vrienden terecht.

Als vrijwilligers willen we naar vermogen ons steentje bijdragen, erkennende dat er sprake is van een wettelijke vastgestelde gemeentelijke verantwoordelijkheid om mensen met geldzorgen en schulden te helpen.

Het in maart 2021 vastgestelde beleidsplan is bijgesteld omdat wij opnieuw onze rol willen definiëren op basis van onze recente ervaringen. Ook landelijke en lokale ontwikkelingen, waaronder nieuwe gemeentelijke beleidsplannen vragen om een herdefiniëring van onze focus.

Leidend is de evaluatie van de periode 2016-2022 in het licht van deze nieuwe ontwikkelingen. Input hiervoor is breed opgehaald bij bestuur, coördinatoren en leden van de coördinatiegroep, als ook bij de evaluatie- en verantwoordingsgesprekken met de gemeenten, bilateraal en gezamenlijk in maart en april 2023.

Dit herziene plan is aanzienlijk korter dan het beleidsplan 2021-2024. Deze eerder vastgestelde versie is nog te lezen via de website www.sshbsupport.nl. De visie, missie en doelstellingen van de stichting zijn daar en in de jaarverslagen te raadplegen en staan nog steeds als een huis.

De relevante landelijke en lokale ontwikkelingen worden in dit herziene plan alleen kort aangegeven. Meer specifieke gegevens, vooral over de lokale situatie zijn in de beleidsplannen van de gemeenten te vinden.

Namens het bestuur,
Annelies Visser, voorzitter

1. SSHB support in 2023

De Stichting SchuldHulpBuddy Berg en Dal, sinds begin 2021 handelend onder de naam SSHB support is eind 2015 opgericht op initiatief van de gezamenlijke kerken van de gemeente Berg en Dal en een aantal betrokken inwoners. Half 2016 konden de eerste hulpvragers starten met hun traject. Op verzoek van de gemeenten Heumen en Mook en Middelaar heeft SSHB support haar werkgebied in 2019 uitgebreid naar die gemeenten.

We begonnen in 2016 met één coördinator en 11 buddy's met een budget van € 5.152,-. Het jaar 2022 sloten we af met twee coördinatoren en 41 buddy's, terwijl de kosten in dat jaar € 17.974,- bedroegen.

De resultaten *budgethulp en thuisadministratie*

<i>Gestart (instroom)</i>	<i>Berg en Dal</i>	<i>Heumen</i>	<i>Mook en Middelaar</i>	<i>TOTAAL</i>
2016	19 (na de zomer gestart)			19
2017	40			40
2018	58			58
2019	56	1	3	60
2020	36	21	6	63
2021	34	13	6	53
2022	34	13	4	51
<i>1ste kwartaal 2023</i>	<i>14</i>	<i>5</i>	<i>3</i>	<i>22</i>
TOTAAL	291	53	21	366

De *Regionale Formulierenbrigade* is op 4 maart 2021 gestart. In dat jaar waren er 39 contactmomenten. Dat is in 2022 fors meer geworden. Er waren toen 255 contactmomenten, waarvan er 146 betrekking hadden op de energietoeslag. Het eerste kwartaal 2023 telde 54 contactmomenten, terwijl er 5 huisbezoeken plaatsvonden.

Als de 2023 trend zich doorzet zal SSHB in 2023 ruim 80 trajecten starten en zo'n 240 hulpvragen voor de Formulierenbrigade behandelen.

SSHB is niet betrokken bij de ondersteuning van kleine ondernemers. De gemeenten voorzien daar op een andere manier in.

2. Landelijke ontwikkelingen

Er is meer aandacht gekomen voor de problematiek van armoede en schulden. Dit vertaalt zich in het beschikbaar komen van vele hulpmiddelen via diverse websites (zoals diverse op specifieke groepen gerichte geldplannen en gratis online cursussen) en in vele onderzoeken en landelijke samenwerkingsinitiatieven. Voorbeelden zijn de Alliantie voor Vrijwillige Schuldhulp en de Nederlandse Schuldhulprouwe met de Geldfit.nl hulptelefoon 0800-8115 (SSHB is bekend bij deze telefoon).

Verder zijn de wettelijke verantwoordelijkheden van gemeenten (op meer terreinen overigens) uitgebreid: vroegsignalering, ontzorgen en financieel redzaam maken van statushouders, zorg voor ondernemers.

Het meest duidelijk is het echter te zien in de benoeming van een minister voor armoedebeleid, participatie en pensioenen: Carola Schouten. In haar kamerbrief over haar voorgenomen aanpak van geldzorgen, armoede en schulden van 4 oktober 2022 worden een aantal maatregelen genoemd: diverse (tijdelijke) koopkrachtmaatregelen, voorzieningen om de pijn te verzachten, zoals het schoolontbijt, de versterking van voorzieningen als de voedselbank, het begrenzen van energie-afsluitmogelijkheden e.d. en een Noodfonds van 500 miljoen.

Omdat vele maatregelen tijdelijk zijn en de toekomst (oorlog, inflatie, klimaat, geo-politieke verhoudingen) onvoorspelbaar is brengt dat voor mensen, die nu al nauwelijks de eindjes aan elkaar kunnen knopen veel onzekerheid mee. Wat betekent dat voor hun financiële gedrag?

3. Lokale ontwikkelingen

Sinds de invoering van de wet gemeentelijke schuldhulpverlening 2012 is de zorg voor mensen met schulden een verantwoordelijkheid van de gemeenten geworden. De wet bepaalt dat gemeenten advies, schuldbemiddeling en/of een saneringskrediet moeten bieden. In Berg en Dal en in Mook en Middelaar zijn deze taken destijds uitbesteed aan PLAN groep. Heumen heeft de schuldhulp in eigen beheer georganiseerd.

In de wetwijziging van 2021 werd daar de vroegsignalering aan toegevoegd. Op basis van door de gemeenten afgesloten convenanten met schuldeisers zoals woningcoöperaties, water- en energieleveranciers en zorgverzekeraars worden de namen van mensen met betalingsachterstanden doorgegeven aan de gemeenten, die daarop actie moeten ondernemen. Deze taak hebben de drie gemeenten in eigen beheer gehouden.

De drie gemeenten verschillen: demografisch, gemeentelijke organisatie, voorzieningen (deels) en bijvoorbeeld ook het al of niet aangesloten zijn bij www.berekenuwrecht.nl (Heumen is daarbij aangesloten).

Recente ontwikkelingen en beleidsvoornemens:

- Berg en Dal organiseert vanaf half 2023 de hele schuldhulpverlening in eigen beheer.
- Heumen heeft de stichting FiBON gecontracteerd voor budgetbeheer voor 50 plussers.
- De gemeenten werken met tijdelijke noodfondsen naast dat van de landelijke overheid.
- De drie gemeenten hebben vergelijkbare (deels nieuwe) beleidsvoornemens geformuleerd met als trefwoorden:
 - o Als doel: mee kunnen doen, inzet op “redzaamheid” (niet noodzakelijk “zelfredzaamheid”) en “gebruik inkomensondersteunende regelingen vergroten” (Heumen);
 - o Integrale ondersteuning en maatwerk en ook “meer uitgaan van vertrouwen”, “de mens centraal”, “minder betutteling”;
 - o Meer inzet (ook middelen) op preventie, waaronder budgetcursussen, “campagnes”, “nieuwe vindplaatsen en signalen”, “laagdrempelige toegang tot hulp” en nazorg” na een schuldsaneringstraject om terugval te minimaliseren;
 - o Inzet van saneringskredieten;
 - o Aandacht voor specifieke doelgroepen (jongeren, werkende armen, ondernemers) en samenwerking tussen verschillende actoren (“optimaliseren ketenaanpak”).
 - o Versterken van samenwerking met “ervaringsdeskundigen” (Heumen);
- De samenwerking in de regio Rijk van Nijmegen, waartoe behalve de drie gemeenten ook Wijchen, Beuningen, Druten en Nijmegen behoren, is versterkt. Er worden kennis en ervaringen gedeeld en er wordt samengewerkt op het gebied van statushouders en (mogelijk) jongeren, het voorkomen van laaggeletterdheid en campagnes.

4. SSHB support de komende jaren

De komende jaren zetten we in op drie lijnen:

1. Ondersteunen van het beleid van de gemeenten.
2. Uitbouwen van de Formulierenbrigade.
3. Verankeren van de stichting om de kwetsbaarheid van een volledige vrijwilligersorganisatie te minimaliseren.

Ondersteunen van het beleid van de gemeenten

Daarbij houden we uiteraard rekening met wat we kunnen waarmaken. We zijn tenslotte een vrijwilligersorganisatie.

Het is meer dan voorheen een volgend beleid; de beleidslijnen van de gemeenten hebben onze volle instemming.

Op dit moment leveren we:

- *Budgethulp* voor mensen die hiermee gebaat zijn maar (nog) niet voldoen aan de criteria die de gemeentelijke schuldhulpverlening hanteert, of die na afloop van een schuldsaneringstraject nog te veel risico lopen terug te vallen en
- Hulp bij de *Thuisadministratie*.

Daarnaast dragen we bij aan het financieel redzaam maken van statushouders en aan educatieve activiteiten, die de gemeenten initiëren.

Ook toekomstige verzoeken zullen we welwillend bekijken. Zie als voorbeeld hieronder.

Uit de kamerbrief van Carola Schouten van 4 oktober 2022:

“Bovendien heb ik Schuldhulpmaatje gevraagd om, ook namens een aantal andere maatschappelijke organisaties, een voorstel te doen om de inzet van vrijwilligers te vergroten en te versterken. *Het is daarbij de bedoeling om vrijwilligers ook te koppelen aan de energieleveranciers, zodat de vrijwilligers gericht mensen met betalingsproblemen kunnen ondersteunen.* Op deze wijze kunnen meer mensen bereikt worden voor onder meer het aangaan van een betalingsregeling met de energiebedrijven, en zo nodig warm worden overgedragen aan gemeenten. Uw Kamer wordt zo snel mogelijk geïnformeerd over deze aanpak.”

We wachten deze ontwikkeling af. Overigens is SSHB na een kosten-baten analyse in 2016 geen lid geworden van Schuldhulpmaatje.

In de ondersteuning van het beleid van de gemeenten kan ook begrepen worden dat wij onze ervaringen graag blijven delen met de gemeenten op de diverse momenten van de beleidscyclus: evaluatie, monitoring en formulering.

Uitbouwen van de Formulierenbrigade

De Formulierenbrigade wordt een nog meer laagdrempelige voorziening voor alle vragen rond geld, administratie, overheid, andere instanties en voor hulp bij het invullen van lastige formulieren en het begrijpen van ingewikkelde brieven, dus voor alle mensen die vastlopen in de bureaucratie. We sluiten aan bij bestaande voorzieningen en initiatieven en bij bestaande vindplaatsen, zoals zorgcentra; dit in samenwerking met andere actoren.

Verankering van de stichting

De afgelopen jaren heeft SSHB haar bestaansrecht bewezen. De gemeenten en de mensen weten ons te vinden. We leveren hulp die niet makkelijk elders te krijgen is. Nu de gemeenten nog meer op hun bordje krijgen zonder voldoende financiële middelen daarvoor, en tegelijkertijd onze maatschappij steeds ingewikkelder wordt zullen we ook in de toekomst meer dan ooit nodig zijn.

Een vrijwilligersstichting op dit terrein heeft (zo blijkt ook uit divers onderzoek) additionele waarde: het scheelt de gemeenten geld, mensen kunnen vrijwel direct terecht en de drempel is lager dan bij gemeentelijke instanties. Daarnaast kunnen vrijwilligers hun ervaring en deskundigheid op een zinvolle manier inzetten.

Tegelijkertijd is een volledige vrijwilligersorganisatie kwetsbaar. We onderzoeken daarom hoe we deze kwetsbaarheid kunnen verminderen zonder onze sterke kanten te verliezen.